

Handläggare
Erik Hammarström
08-508 260 25**Till**
Trafiknämnden
2017-03-09

Genomförande av åtgärder på Drottninggatan, del av Gångstråk Medborgarplatsen – Norrtull. Genomförandebeslut

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden ger kontoret i uppdrag att genomföra föreslagna åtgärder på Drottninggatan till en beräknad utgift om 13,5 mnkr.

Jonas Eliasson
FörvaltningschefMattias Lundberg
AvdelningschefErika Björnsson
Enhetschef

Sammanfattning

I samband med att utredningen för Gångstråk Medborgarplatsen – Norrtull redovisades för trafiknämnden i april 2016 fick kontoret ett antal uppdrag på kort sikt för att stärka gångstråket. Åtgärderna innefattar en förlängning av Drottninggatans gågata med två kvarter norrut, en förlängning av sträckan med fordonstrafik förbjuden på befintlig gågata med ett kvarter norrut samt ombyggnad av 6 korsningar längs Drottninggatan för att tydligare prioritera fotgängare. Vidare ska behovet av nya sittplatser längs Drottninggatan och Norrtullsgatan ses över. Åtgärderna beräknas innebära en utgift om totalt 13,5 mnkr.

Trafikkontoret
TrafikplaneringFleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 260 25
Växel 08-508 272 00
erik.hammarstrom@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
stockholm.se

Bakgrund

Under 2015 utredde kontoret möjligheten att stärka gångstråket mellan Medborgarplatsen och Norrtull. Utredningen tittade både på åtgärder på kort och på lång sikt. Åtgärderna på kort sikt skulle genomföras inom tidshorisonten 0-3 år. Av dessa låg merparten av de föreslagna fysiska åtgärderna på Drottninggatan. Det är dessa permanenta åtgärder som behandlas i detta tjänsteutlåtande. Förslagen som presenterades för nämnden 20160414 och som berör Drottninggatan var följande:

- Förlängning av Drottninggatans gågata norrut med ett kvarter, från Tegnérsgatan till Rådmansgatan.
- Ombyggnad och hastighetssäkring av Drottninggatans korsningar med Vattugatan, Herkulesgatan, Jakobsgatan och Fredsgatan.
- Ombyggnad av Drottninggatans korsning med Tegnérsgatan för att tydligare prioritera fotgängare.
- Ombyggnad och hastighetssäkring av Drottninggatans korsning med Olof Palmes gata.
- Omreglering av Drottninggatan mellan Olof Palmes gata och Apelbergsgatan till förbud mot trafik med fordon.
- Komplettering och översyn av sittplatser längs Norrtullsgatan.

Nämnden beslutade enligt kontorets förslag och gav dessutom kontoret i uppdrag att förlänga Drottninggatans gågata med ytterligare ett kvarter norrut till Kungstensgatan.

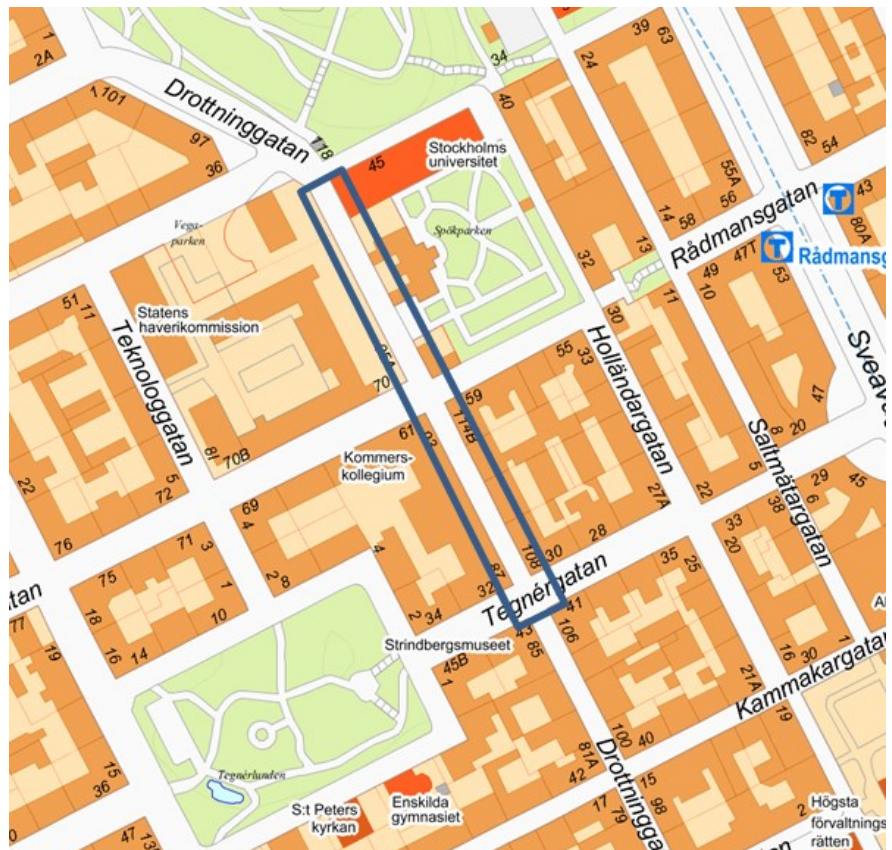
Kontoret har valt att låta översynen av sittplatser även innefatta Drottninggatans hela sträckning.

Förutom åtgärderna som presenteras i detta tjänsteutlåtande har kontoret i uppdrag att skapa en sommargågata på Drottninggatan mellan Tegnérsgatan och Observatoriegatan under 2017. Detta är ett eget projekt men samverkan kommer att ske i det fortsatta arbetet projekten emellan för att dra lärdomar till den permanenta utformningen av förlängningen av gågatan.

Förslag till åtgärder

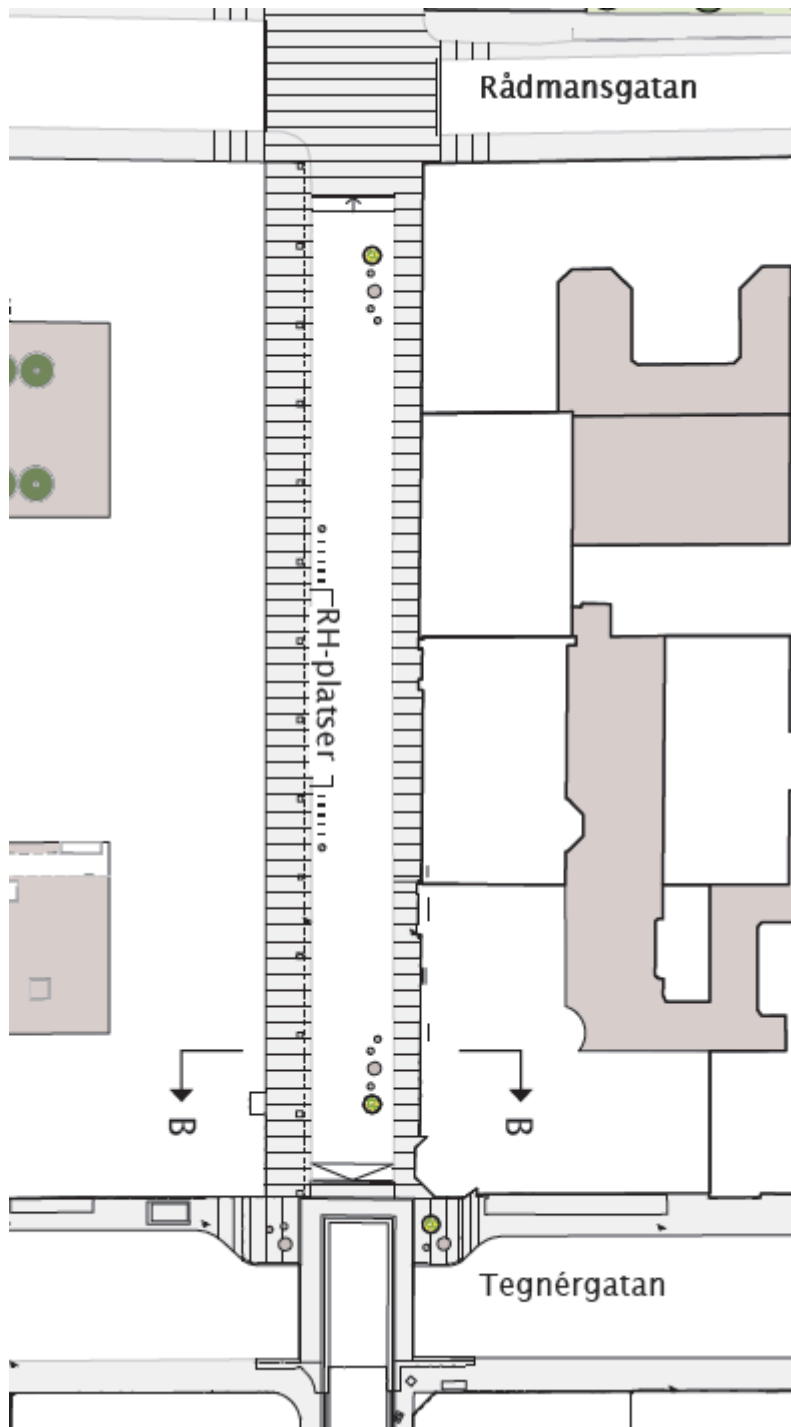
Gågatans förlängning

Åtgärden innebär att Drottninggatan mellan Tegnérgatan och Kungstensgatan som idag är öppen för genomfartstrafik istället regleras som gågata.



Figur 1. Ny gågata på Drottninggatan.

Kontoret föreslår att den nya gågatan utrustas med gatumöblering och byggs om punktvís. Särskild vikt läggs vid entrépunkten i norr, korsningen med Rådmansgatan och kopplingen till befintlig gågata söderut.



Figur 2. Planerad utformning södra delen av ny gångata.

Planen innefattar upphöjda entrépunkter vid Drottninggatan korsning med Kungstensgatan och Tegnérsgatan med betongplattor som rampar ned till befintlig asfalterad körbana. Detta för att tydligare signalera gångata utan att behöva bygga om hela sträckan samtidigt som fotgängare som går i den gamla körbanan slipper snubbelkanter. Vägmarkering gångata placeras på bågar i dessa punkter för att smalna av den körbara ytan. Drottninggatan höjs upp och får

en beläggning av betongplattor i korsningen med Rådmansgatan för att få ned hastigheten på korsande biltrafik och prioritera fotgängarna. Nya betongsittmöbler och cykelparkering placeras punktvis i den gamla körbanan för att undvika ett rakt körspår och raka siktlinjer för den biltrafik som fortsatt får trafikera gatan.

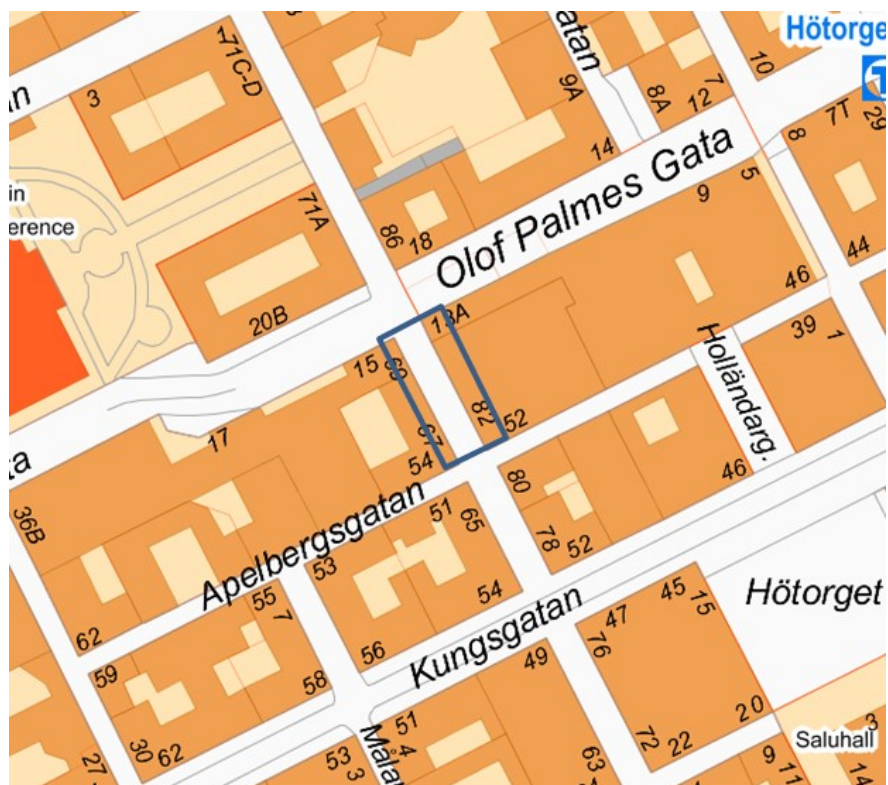


Figur 3. Planerad utformning norra delen av ny gångata.

Angöring för boende och verksamheter planeras att bli tillåten dygnet runt. Parkeringsplatserna på sträckan försvinner i och med omregleringen till gågata men befintliga platser för rörelsehindrade behålls.

Omreglering av befintlig gågata

Åtgärden innebär att Drottninggatan regleras med fordonstrafik förbjuden mellan Apelbergsgatan och Olof Palmes gata. Befintlig gågatuskyltning tas ned. Angöring hänvisas istället till intilliggande tvärgator. Nya lastplatser införs på Olof Palmes gatas södra sida i direkt anslutning till Drottninggatan. Åtgärden innebär inga ombyggnader förutom några nya vägmärken.



Figur 4. Ny reglering fordonstrafik förbjuden på Drottninggatan.

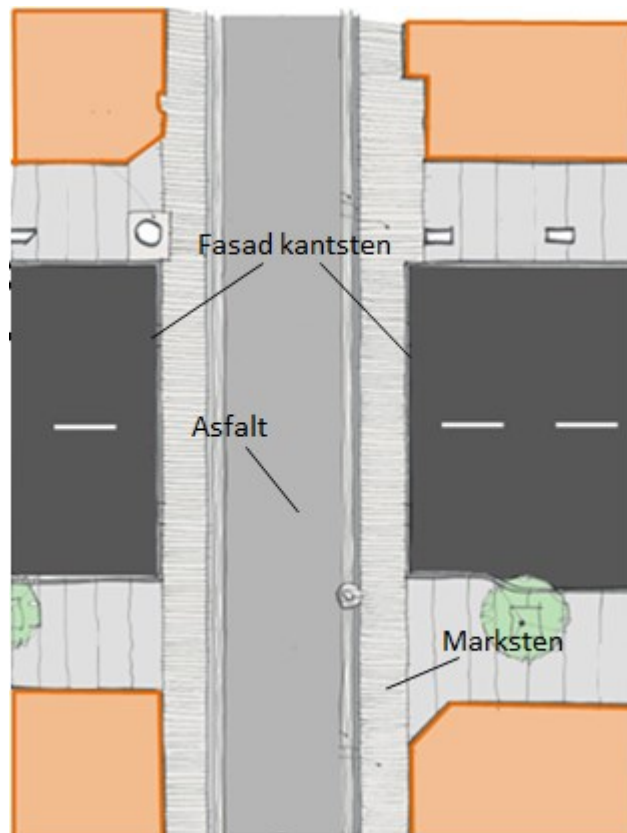
Ombyggnad av korsningar

Totalt planeras 6 korsningar längs Drottninggatan att byggas om. Från norr till söder är det korsningarna med Tegnérsgatan, Olof Palmes gata, Vattugatan, Herkulesgatan, Jakobsgatan och Fredsgatan.



Figur 5. Berörda korsningar på Drottninggatan.

Kontoret föreslår att Drottninggatan gågata görs genomgående tvärs samtliga dessa korsningar. Detta innebär att den befintliga gågatan beläggning dras upphöjd över korsningen med kantsten eller ramper mot korsande trafik. Trafiksignaler tas bort för att prioritera fotgängare. Bilister som korsar den genomgående gågatan har väjningsplikt mot fotgängare.



*Figur 6. Principutformning för genomgående upphöjd gångata.
Exempel från Drottninggatans korsning med Olof Palmes Gata.*

Komplettering av sittplatser

Kontoret har sett över behovet av nya sittplatser på hela Drottninggatans och Norrtullsgatans sträckning. Syftet har varit att hitta små platsbildningar som kan förstärkas genom ny möblering med relativt jämna mellanrum på sträckan. Totalt handlar det om 15 platser på sträckan. Detta innebär 22 nya parksoffor, 2 större sittmöbler och sittbetongskulpturer på en plats.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom trafikkontoret. Avstämning har skett med landstingets trafikförvaltning och Keolis som kör buss på Fredsgatan och Jakobsgatan. Ett möte hölls även med ett antal fastighetsägare på Drottninggatan för att få underlag till planeringen av förlängningen av gångatan.

Analys och konsekvenser

Förlängning av gågatan

De föreslagna åtgärderna bedöms kunna få gatan att fungera som en gågata. Det vill säga att fotgängare använder den gamla körbanan, att bilar kör i gångfart och att sträckan upplevs som mer attraktiv och levande.

En total ombyggnad med ny beläggning skulle kräva mer tid och en omfattande budget. De föreslagna ombyggnaderna i punkter på sträckan kan på sikt kompletteras med samma utformning och gatubeläggning på hela sträckan.

Den nya gågaturegleringen innebär att all gatuparkering på sträckan försvinner. Det handlar om ca 25 parkeringsplatser på sträckan (+13 extra kvälls- och nattetid på sträcka som är p-förbud dagtid). Inom närområdet (beräknat som en 300-meters radie från Drottninggatans korsning med Rådmansgatan) finns ca 200 gatuparkeringsplatser dagtid (exklusive platserna på Drottninggatan). Det finns även ett parkeringsgarage öppet för allmänheten på Rådmansgatan intill Drottninggatan med 250 platser.

Omreglering av befintlig gågata

Den nya regleringen med fordonstrafik förbjuden innebär att ingen motorfordonstrafik eller cykeltrafik är tillåten på sträckan. Det finns befintliga lastplatser i direkt anslutning till Drottninggatan på Apelbergsgatan och Olof Palmes Gata. Oavsett var man befinner sig på sträckan som omregleras på Drottninggatan kan dessa lastplatser nås inom ca 30 m vilket bedöms som acceptabelt för att kunna hantera angöringen. Eftersom sträckan är relativt kort och cykeltrafik är förbjuden söderut på Drottninggatan bedöms åtgärden inte få några större negativa konsekvenser för cyklister.

Ombyggnad av korsningar

Framkomligheten och trafiksäkerheten för fotgängare bedöms öka med den nya utformningen eftersom bilister tvingas väja och passagen blir jämn samtidigt som upphöjningarna håller nere hastigheterna på motorfordonstrafiken.

Ett försök med att släcka trafiksignalerna i Drottninggatans korsningar med Fredsgatan och Jakobsgränd och ersätta dessa med övergångsställesvägmärken genomfördes under vecka 3 år 2017 för att kunna utvärdera de planerade åtgärdernas påverkan på busstrafiken.

Åtgärderna bedöms att få vissa negativa konsekvenser för biltrafiken i samtliga korsningar då fotgångarflödet tidvis är så pass stort att det kan bli svårt att hitta luckor att korsa Drottninggatan. På tider då Drottninggatan har lägre flöden av fotgångare bedöms inte kapaciteten påverkas. Försöket där signalerna släcktes visade att kölängderna under rusningstimmarna minskade när de jämfördes med veckan innan när signalerna var i bruk. Fotgångarflödena bedöms dock vara lägre under vinterhalvåret vilket kan ha påverkat resultatet. Vidare pågår en rad större arbeten i City vilket kan påverka bilisters ruttval.

Busstrafiken kommer att påverkas i Drottninggatans korsningar med Jakobsgatan och Fredsgatan där linje 53 och 65 trafikerar. På eftermiddagen när fotgångarflödena är som störst skulle åtgärden kunna innebära att det blir svårare för motorfordonstrafiken att korsa Drottninggatan, vilket även skulle drabba bussar som i så fall riskerar att fastna i köerna. Denna farhåga stöds dock inte av försöket som genomfördes, där kölängderna istället minskade när signalerna togs bort. Bussentreprenören upplevde inte heller någon försämrad framkomlighet under den vecka som försöket pågick.

Komplettering av sittplatser

De föreslagna sittmöblerna kan stärka platsbildningarna längs sträckan och inbjuda till ett attraktivt och levande stadsrum för fotgångare. Vidare kan de skänka vila för de som behöver.

Ekonomi

De totala utgifterna för projektet beräknas till 13,5 mnkr. Se utgiftsfördelning nedan. Eftersom den förlängda gågatan ännu inte har detaljprojekterats har 1 mnkr lagts till för risk.

Korsningsombyggnaderna är färdigprojekterade men kommer att vara komplicerade att genomföra på grund av trånga gatuutrymmen och stora trafikflöden på vissa av platserna. På grund av detta har 2 mnkr lagts på för risk.

Utgifter Drottninggatan			
	Ny gågata	Korsningsombyggnader	Ny möblering
Projektering	1 mnkr	0,7 mnkr	25 000 kr
Genomförande	2 mnkr	6,3 mnkr	475 000 kr
Riskpåslag	1 mnkr	2 mnkr	
Totalt 13,5 mnkr			

De 25 avgiftsbelagda parkeringsplatserna som försvinner ligger i blå zon med boendeparkering vilket innebär ett intäktsbortfall på ca 1,1 mnkr per år.

Tidplan

Kontorets ambition är att korsningsåtgärderna, förlängningen av fordonstrafik förbjuden-regleringen och de nya sittplatserna på Drottninggatan och Norrtullsgatan ska byggas av trafikkontorets årsentreprenör under 2017. På vissa av platserna pågår intilliggande entreprenader vilket kan påverka tidplanen. Hur detta ska hanteras kommer att utredas i det fortsatta arbetet. Den förlängda gågatan på Drottninggatan är planerad att genomföras av årsentreprenören under våren 2018.

Trafikkontorets förslag

Kontoret föreslår att nämnden beslutar om genomförandet av korsningsåtgärderna på Drottninggatan, regleringen med fordonstrafik förbjuden och kompletteringen av sittplatser på Drottninggatan och Norrtullsgatan till en beräknad utgift om cirka 9,5 mnkr. Vidare föreslås nämnden att ge kontoret i uppdrag att bygga om Drottninggatans förlängda gågata enligt redovisat förslag till en beräknad utgift om cirka 4 mnkr.

Slut

Bilagor

1. Utformning förlängd gågata Drottninggatan.